

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ ปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน  
 ที่มารับการรักษาที่สถานีอนามัยตำบลสง่าบ้าน อำเภอดอยสะเก็ด  
 จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางวราภรณ์ ชัยชนันท์

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ นางเยาว์ อุดมวงศ์ ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพร สุทธาภรณ์ กรรมการ

### บทคัดย่อ

โรคเบาหวานเป็นการเจ็บป่วยเรื้อรังที่ต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิด  
 ปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ จิตวิญญาณ  
 รวมถึงระบบบริการด้านสุขภาพ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา  
 ปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานที่มารับการรักษาในสถานีอนามัยตำบลสง่า  
 บ้าน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเจาะจง จำนวน 82 คน เครื่องมือที่  
 ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปัญหา และความต้องการ ด้านสุขภาพของผู้ป่วย  
 โรคเบาหวาน และแนวคำถามในการประชุมกลุ่ม ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้  
 ค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามปัญหา และแบบสอบถามความต้องการด้านสุขภาพ  
 เท่ากับ 0.93 และ 0.94 ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาค ได้  
 เท่ากับ 0.73 และ 0.95 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ปัญหาด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับน้อย  
 ( $\bar{x} = 1.91$ ,  $SD = 0.72$ ) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด  
 ปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย คือ ปัญหาด้านร่างกาย ( $\bar{x} = 2.07$ ,  $SD = 0.86$ ) ด้านจิตใจ ( $\bar{x} = 2.17$ ,  $SD =$

0.70) ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ( $\bar{x} = 2.09$ ,  $SD = 0.40$ ) สำหรับปัญหาที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านระบบบริการสุขภาพ ( $\bar{x} = 1.49$ ,  $SD = 0.49$ ) และปัญหาด้านจิตวิญญาณ ( $\bar{x} = 1.38$ ,  $SD = 0.54$ )

ด้านความต้องการ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{x} = 3.18$ ,  $SD = 0.53$ ) และ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ความต้องการที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ความต้องการด้านร่างกาย ( $\bar{x} = 3.11$ ,  $SD = 0.68$ ) ความต้องการด้านจิตใจ ( $\bar{x} = 3.05$ ,  $SD = 0.65$ ) ความต้องการด้านสังคมและเศรษฐกิจ ( $\bar{x} = 3.16$ ,  $SD = 0.27$ ) และความต้องการด้านจิตวิญญาณ ( $\bar{x} = 3.07$ ,  $SD = 0.60$ ) ความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการด้านระบบบริการสุขภาพ ( $\bar{x} = 3.50$ ,  $SD = 0.32$ )

ผลการศึกษาครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าถึงแม้การรับรู้ปัญหาด้านสุขภาพ โดยรวมของผู้ป่วยเบาหวานอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด แต่ผู้ป่วยเบาหวานมีความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจึงควรหาทวิวิธีสร้างความตระหนักถึงปัญหาด้านสุขภาพและจัดบริการสุขภาพ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ป่วยเบาหวาน

<b>Independent Study Title</b>	Health Problems and Health Needs of Diabetes Mellitus Patients at Saghaban Public Health Center, Doi Saket District, Chiang Mai Province	
<b>Author</b>	Mrs.Varaporn Chaichanan	
<b>Degree</b>	Master of Public Health	
<b>Independent Study Advisory Committee</b>	Associate Professor Nongyao Udomvong	Chairperson
	Assistant Professor Dr. Weeraporn Suthakorn	Member

### ABSTRACT

Diabetes is a chronic illness requiring continuous care and can lead to health problems and health needs including physical, mental, socio-economic, spiritual and health care services. The purpose of this descriptive study was to examine health problems and health needs of diabetes mellitus patients at Saghaban Public Health center, Doi Saket district, Chiang Mai province. Subjects were purposively selected and consisted of 82 people. The study instruments were the Health Problems Questionnaire, the Health Needs Questionnaire and questions for focus group discussion. The instruments were validated by 3 experts and obtain the validity values at .94 and .95 for each part, respectively. The reliability of the questionnaires was tested using Cronbach's alpha coefficient and were .73 and .95, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics.

Results found that participants perceived their health problems at a low level ( $\bar{X}=1.91$ ,  $SD= 0.72$ ). When considering each dimension, the perception of perceived health problems ranged from low to lowest level. The health problems at a low level were physical problems ( $\bar{X}=2.07$ ,  $SD = 0.86$ ), mental problems ( $\bar{X}= 2.17$ ,  $SD = 0.70$ ), and socio-economic problems ( $\bar{X}=$

2.09, SD = 0.40). In addition, two dimensions were at the lowest level, namely health care services ( $\bar{X}$  = 1.49, SD = 0.49) and spiritual ( $\bar{X}$  = 1.38, SD = 0.54) problems.

For the health needs, study sample reported their needs at a moderate level ( $\bar{X}$  = 3.18, SD = 0.53). For each aspect of health needs, the needs were at moderate to high level. The needs at a moderate level were physical ( $\bar{X}$  = 3.11, SD = 0.68), mental ( $\bar{X}$  = 3.05, SD = 0.65), socio-economic ( $\bar{X}$  = 3.16, SD = 0.27) and spiritual ( $\bar{X}$  = 3.07, SD = 0.60) needs. The needs at a high level were health care services ( $\bar{X}$  = 3.50, SD = 0.32).

The results of this study indicate health problems at a low to lowest level. However the needs were at moderate to high level. Public health professions should seek strategies in order to raise awareness of health problems and health services covering the health needs of diabetic patients.



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved